

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 138g/2024

privind excepția de neconstituționalitate
a unor prevederi din articolul 200 alin. (3) din Codul civil

(contestarea eliberării din funcție a administratorului persoanei juridice)

CHIȘINĂU
21 noiembrie 2024

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Dorin Casapu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 14 iunie 2024,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 21 noiembrie 2024, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „dar nu poate contesta, din acest motiv, hotărârea de eliberare din funcție a administratorului” din articolul 200 alin. (3) din Codul civil, ridicată de dl avocat Gheorghe Postolachi, în interesele dlui Sergiu Costin, în dosarul nr. 2-4677/2023, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna Maria Alexei, judecătoare la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Circumstanțele litigiului principal pot fi rezumate după cum urmează.

4. La 3 aprilie 2014, „Bucuria-Sind” SRL a încheiat cu dl Sergiu Costin un contract individual de muncă pentru exercitarea funcției de medic-șef administrator.

5. Printr-o hotărâre din 2 decembrie 2022 a Consiliului *Bucuria-Sind*, dl Sergiu Costin a fost eliberat din funcția de medic-șef administrator pe baza articolului 200 alin. (1) din Codul civil, din motivul îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor prevăzute de contract, de legislația în vigoare și de statutul societății.

6. Prin ordinul din 3 decembrie 2022, *Bucuria-Sind* a dispus încetarea contractului individual de muncă încheiat cu dl Sergiu Costin și eliberarea acestuia din funcția de administrator începând cu 2 decembrie 2022.

7. La 6 martie 2023, dl Sergiu Costin a formulat o cerere de chemare în judecată împotriva *Bucuria-Sind*, prin care a solicitat anularea hotărârii, restabilirea în funcție și achitarea plăților salariale datorate pentru perioada lipsei forțate de la muncă.

8. În cadrul examinării cauzei, dl avocat Gheorghe Postolachi a ridicat, în interesele dlui Sergiu Costin, excepția de neconstituționalitate a textului „dar nu poate contesta, din acest motiv, hotărârea de eliberare din funcție a administratorului” din articolul 200 alin. (3) din Codul civil.

9. Printr-o încheiere din 27 mai 2024, Judecătoria Chișinău a admis cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și a dispus trimiterea sesizării la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Articolul 15 Universalitatea

„Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea”

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.”

Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

[...].”

Articolul 43 Dreptul la muncă și la protecția muncii

„(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

[...].”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

11. Prevederile relevante ale Codului civil, adoptat prin Legea nr. 1107 din 6 iunie 2002, sunt următoarele:

Articolul 200

Eliberarea din funcție a administratorului

„(1) Administratorul poate fi eliberat din funcție prin hotărâre a organului competent al persoanei juridice conform temeiului prevăzut de lege sau contract, precum și fără invocarea unui motiv, fără termen de preaviz.

(2) În cazul în care între administrator și persoana juridică există un raport juridic de muncă, eliberarea din funcție conform alin. (1) atrage încetarea contractului individual de muncă din aceeași dată. Dispozițiile legislației muncii nu pot fi invocate pentru a contesta hotărârea de eliberare din funcție a administratorului.

(3) În cazul în care eliberarea din funcție a administratorului, pentru care s-a invocat un temei prevăzut de lege sau contract, nu se încadrează în acel temei, administratorul poate cere instanței să constate că a fost eliberat din funcție fără invocarea unui motiv, **dar nu poate contesta, din acest motiv, hotărârea de eliberare din funcție a administratorului.**

(4) Dispozițiile alin. (1)-(3) nu afectează dreptul administratorului la indemnizația de eliberare din funcție prevăzută de lege. Contractul poate să prevadă o indemnizație mai mare, precum și cazuri suplimentare în care se plătește indemnizația.

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. Autorul sesizării afirmă că prevederile contestate încalcă dreptul la muncă și limitează accesul la justiție al administratorului unei persoane juridice care, spre deosebire de alți salariați, nu poate contesta hotărârea de eliberare din funcție sub toate aspectele sale.

13. Astfel, autorul sesizării consideră că administratorul unei persoane juridice este supus unui tratament diferențiat.

14. În opinia autorului sesizării, prevederile contestate contravin articolelor 4, 15, 16, 20, 26, 43 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul civil, ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de avocatul unei părți în proces. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

18. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „dar nu poate contesta, din acest motiv, hotărârea de eliberare din funcție a administratorului” din articolul 200 alin. (3) din Codul civil. Curtea constată că normele contestate nu au făcut anterior obiect al controlului constituționalității.

19. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză civilă în care reclamantul contestă o hotărâre a organului competent al persoanei juridice prin care a fost eliberat din funcția de administrator. Prin urmare, Curtea admite că prevederile contestate ar putea fi avute în vedere de instanța de judecată la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția.

20. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 30 din 16 martie 2023, § 17).

21. Autorul excepției a susținut că prevederile contestate sunt contrare articolelor 4 (*drepturile și libertățile omului*), 15 (*universalitatea*), 16 (*egalitatea*), 20 (*accesul liber la justiție*), 26 (*dreptul la apărare*), 43 (*dreptul la muncă și la protecția muncii*) și 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) din Constituție.

22. Curtea menționează că articolul 4 din Constituție comportă un caracter general și nu poate constitui un reper separat. Acest articol trebuie coroborat cu alte prevederi din Constituție, care trebuie să fie aplicabile (a se vedea DCC nr. 26 din 2 aprilie 2024, § 23).

23. De asemenea, Curtea reține că articolele 15, 16 și 54 din Constituție nu au o aplicabilitate independentă. Pentru a fi aplicabile, autorul sesizării trebuie să demonstreze existența unor ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Constituție. Abia în cadrul analizei caracterului justificat al ingerinței abstracte în drepturile fundamentale garantate de Constituție Curtea poate pune în operă prevederile acestor articole (a se vedea DCC nr. 20 din 17 februarie 2022, § 25; DCC nr. 10 din 31 ianuarie 2023, § 15).

24. Referitor la articolul 26 din Constituție, Curtea reține că autorul excepției nu a argumentat caracterul contradictoriu dintre prevederea contestată și norma constituțională invocată. Examinarea unei astfel de sesizări ar presupune ca Curtea Constituțională să se substituie autorului ei în prezentarea argumentelor de neconstituționalitate, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu (a se vedea DCC nr. 16 din 14 martie 2024, § 15).

25. Autorul excepției pretinde că norma contestată instituie un tratament diferențiat în privința administratorului unei persoane juridice la exercitarea dreptului la muncă și a dreptului de acces liber la justiție în raport cu alți salariați.

26. În acest context, Curtea reiterează că discriminarea poate avea loc atunci când persoanele care se află în situații asemănătoare sunt tratate în mod diferit (discriminare directă) sau atunci când persoanele care se află în situații diferite sunt tratate în același mod (discriminare indirectă), cu excepția cazului în care un asemenea tratament este justificat în mod obiectiv și rezonabil (a se vedea HCC nr. 16 din 20 mai 2021, § 39; HCC nr. 6 din 10 martie 2022, § 21). Așadar, o condiție primordială pentru existența tratamentului diferențiat o reprezintă caracterul comparabil al situațiilor.

27. Din această perspectivă, Curtea observă că, potrivit articolului 177 alin. (6) din Codul civil, raporturile juridice dintre persoana juridică și administratorul acesteia sunt reglementate de dispozițiile legale cu privire la reprezentare și mandat, dacă legea sau actul de constituire nu prevede altfel, și diferă în mod substanțial de raporturile tipice dintre salariați și angajatori, care sunt reglementate de Codul muncii. Numirea și revocarea administratorului de către organul competent al persoanei juridice depinde de caracterul *intuitu personae* și are la bază încrederea reciprocă dintre părți. Din momentul în care dispăre această încredere, contractul încheiat între părți poate înceta.

28. Totodată, Curtea reține că, deși în anumite situații legea sau actul de constituire ar putea extinde aplicarea legislației muncii, această extindere nu trebuie să ducă la concluzia echivalenței dintre raporturile de muncă și raporturile corporative (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 105 din 24 septembrie 2020, § 19).

29. Drept consecință, Curtea nu reține incidența articolelor 16, 20 și 43 din Constituție în prezenta cauză.

30. Prin urmare, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „dar nu poate contesta, din acest motiv, hotărârea de eliberare din funcție a administratorului” din articolul 200 alin. (3) din Codul civil, ridicată de dl avocat Gheorghe Postolachi, în interesele dlui Sergiu Costin, în dosarul nr. 2-4677/2023, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 21 noiembrie 2024

DCC nr. 149

Dosarul nr. 138g/2024